

Bizantinsko cesarstvo

Obseg in čas

- Začetek s Teodozijevo delitvijo države leta 395
- Konec s turško osvojitvijo leta 1453
- Meja: Beograd – Boka Kotorska – Zaliv Velike Sirte
- Vzhodne rimske province
- Prestolnica Konstantinopel

Značilnosti Bizantinske države

- Grški jezik
- Grška kultura
- Rimska državna ureditev
- Vzhodni del nosilec krščanstva
- Močno krščanstvo in bogata cerkev (verske razprave so pogosto zajele vso državo, spori med Carigradom in Rimom – dvema vrhoma cerkve, so kasneje vodili tudi v razpad krščanstva na katolištvo in pravoslavje)
- Ohranjanje šol, pismenosti (temelj vzgoje je antična kultura)
- Ohranjanje znanstvenega, filozofskega dela
- Ohranjanje literarnega delovanja
- Dobra preskrba prebivalstva s kmetijskimi izdelki in pridelki, trgovina s svilo in zlatom

Prednosti vzhodne pred zahodno državo

- Bogate province
- Sodobnejše poljedelske tehnike in rodovitne dežele
- Razvita obrt in trgovina z vzhodom
- Ohranjeno denarno gospodarstvo (denar solidus)
- Davki omogočijo centralno oblast
- Najemniki statioti na mejah (to so bili kmetje, katerim so v zameno za vojno službo dali zemljo ob mejah)
- Manj vpadov ljudstev
- Grški ogenj
- Lega Konstantinopla

Zlata doba pod Justinijanom

- 6. Stoletje → 527-565
- Naslednik rimskih cesarjev
- Poskus obnove rimskega imperija
- Uspeh: del Italije, S Afrike, Španije
- Kodifikacija rimskega prava – Codex Justinianus

- Despot – proskineza
- Cazaropapizem (izbira patriarha, tolmačenje vere)

Slabosti in posledice Justinijanovega vladanja

- Razkošno življenje dvora
- Osvajalne vojne
- Gradnja razkošnih stavb
- Plačevanje za mir na mejah
- Večanje državnih davkov
- Opustošene dežele in mesta
- Upori najemniške vojske
- Heretični nauki v cerkvi

Propad bizantinskega cesarstva

- Napadi Arabcev: cesarstvo izgubi Sirijo, Palestino, dele Afrike
- Bolgari ustvarijo močno državo samo 100 km od prestolnice
- Cesarstvo ogrožajo tudi Vikingi in Rusi
- Okoli leta 1000 se cesarstvo razširi na Balkanski polotok in jug Italije
- Leta 1017 v bitki pri Manzikertu turško ljudstvo Seldžukov premaga Bizantince in zasede velike dele bogate Male Azije.
- Normani zasedejo bizantinsko ozemlje na Apeninskem polotoku
- Leta 1204 državo razkosajo križarji (Benečani), njen obseg se zelo zmanjša
- V 14. Stoletju državo začnejo krčiti osmanski Turki (po padcu Carigrada ostane le mestna država)